

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

ЄВРОПЕЙСЬКА ОСВІТА

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»
Спеціальність А3 Початкова освіта
Галузь знань А Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 26 серпня 2025 року.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Європейська освіта
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач (-і)	проф. Луцан Надія Іванівна
Контактний телефон викладача	+38 0673408703
E-mail викладача	nadiia/lutsan@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота, екзамен
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП) Мета курсу: ознайомити майбутніх педагогів початкової освіти з особливостями освітньої політики України в умовах євроінтеграції; принципами побудови систем вищої освіти в Україні та Європі; зі змістом основних документів Болонського процесу; стратегіями державної освітньої політики в країнах Європейського Союзу та можливостей їх застосування в Україні. Технології навчання: інноваційні технології навчання, консалтингові освітні технології, проєктно-орієнтоване навчання.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері початкової освіти. Загальні компетентності: ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-4. Здатність працювати автономно. Спеціальні (фахові) компетентності: СК-1. Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі. СК-2. Здатність використовувати різні стратегії комунікації державною та іноземною мовами в професійній діяльності у сфері початкової освіти. Програмні результати: ПРН-01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур. ПРН-06. Організовувати та проводити дослідно-експериментальні дослідження у сфері початкової освіти з дотриманням академічної доброчесності, здійснювати педагогічну	

експертизу.

ПРН-08. Моделювати, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище початкової школи, організовувати співпрацю фахівців у інклюзивному класі.

5. Організація навчання

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
Другий	013 – Початкова освіта	I-й	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи Сутність поняття «освіта», її принципи та функції. Реформування вищої освіти України. Особливості освітньої політики України в умовах євроінтеграції.	2	2	8 год Питання для обговорення
Тема 2. Сучасні тенденції у вищій освіті. Шляхи модернізації вищої освіти. Нормативно-правове забезпечення інтегрування України в Європейський освітній простір. Кредитно-модульна система підготовки фахівців.	2	2	8 год Тести, розробка творчих проєктів
Тема 3. Болонський процес як засіб інтеграції і демократизації вищої освіти країн Європи Поняття «болонського процесу» та його значення. Основні цілі Болонського процесу. Основні положення Болонської декларації.	2	2	8 год Питання для обговорення, тести, дистанційні методи
Тема 4. Адаптація вищої освіти України до Європейських стандартів і принципів Болонського процесу Шляхи та засоби адаптації освіти України до європейського освітнього простору. Проблеми адаптації вищої освіти в Україні. Європейські критерії якості фахівців.	2	4	12 год Презентація, захист та оцінювання проєктів, тестовий дистанційний контроль.
Тема 5. Професійна підготовка педагогів в країнах Європи Основні моделі професійно-педагогічної підготовки майбутніх вчителів. Становлення професійної підготовки педагогів у Польщі та Словаччині. Професійна підготовка педагогів у Німеччині, Франції та Великобританії.	2	4	12 год Презентація, захист та оцінювання проєктів, тестовий дистанційний

Тема 6. Сучасні тенденції розвитку професійної компетентності фахівця: європейський та національний виміри. Професійна компетентність: визначення, суть, складові компоненти. Види компетенцій, якими повинні володіти майбутні фахівці в Європі та Україні. Сучасні тенденції розвитку професійної підготовки педагогів. Основні шляхи підвищення професійної компетентності педагога.	2	4	контроль. 12 год Розробка варіантів творчих ситуацій, захист та оцінювання проєктів, дистанційний контроль
Всього	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	На практичних заняттях студент може максимально набрати 50 балів, включаючи результати самостійної роботи та контрольну роботу. За екзамен – максимально 50 балів. Таким чином, підсумкова оцінка – максимум 100 балів. Здобувач може отримати додаткові бали за результати неформальної освіти як результати навчання з навчальної дисципліни, що відображають зміст окремих її тем (але не більше 10 балів) (див. п. «Політика навчальної дисципліни») відповідно до Положення ПНУ (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf)		
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова робота, яка проводиться у письмовій формі, повинна містити конкретні і чіткі відповіді на поставлені питання, студент повинен використовувати в роботі посилання на нормативно-правові документи чи інші ресурси. Тестові завдання передбачають вибір правильного варіанту відповіді		
Семінарські (практичні) заняття	Максимальна оцінка – 50 балів.		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 90 % практичних завдань. Обов'язковим є виконання індивідуальних завдань з використанням цифрових технологій за кожною темою.		
Підсумковий контроль	Екзамен (тест) Форма здачі: письмово.		
7. Політика навчальної дисципліни			
1. Виконання завдань. Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному магістранту індивідуально. Неприпустимими є плагіат та списування. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається здобувачеві після представлення (у т.ч. публічного) результатів виконання роботи. Результати виконання індивідуального творчого завдання надаються згідно розкладу практичних занять. Письмові роботи виконуються відповідно до тематики лекцій, зазначених у силабусі.			
2. Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та			

документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3. *Відвідування занять.* Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf> та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. *Неформальна освіта.* Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основні джерела

1. Болонський процес – структурна реформа вищої освіти на європейському просторі. URL : <http://kpi.ua/bologna>.
2. Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Кремень. Київ. Юрінком Інтер, 2021. 1040 с.
3. Європейські та вітчизняні тренди підготовки майбутніх учителів початкової школи: тезисна теорія та варіативна практика з е-навчанням : монографія / авторський колектив; за наук. ред. д. пед. н. Т.І. Мієр. Німеччина. Карлсрує. 2020. 250 с.
4. Журавський В.С. Філософія політики: Короткий енциклопедичний словник. Національна академія наук України, Академія педагогічних наук України, Київський національний університет ім. Т. Шевченка. К.: Знання України, 2018. С. 607-609.
5. Ільченко А.М., Вовк М.О. Стан сформованості мотивації до навчання у здобувачів вищої освіти. Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії». Спеціальний тематичний випуск «Міжнародні психолого-педагогічні читання». К.: Гнозис, 2019. №2. Кн. 2. Том І (24). С.219 -226.
6. Концепція педагогічної компетентності майбутніх учителів у системі ступеневої підготовки спеціалістів початкової ланки освіти / Л.В. Банашко, О.М. Севастьянова, Б.С. Кришук, С.І. Тафінцева. URL: <http://www.kgpa.km.ua>.

Додаткова

7. Річний звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти / За заг. ред. С. Квіта та О. Єременко. К.: Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2021. 364 с. Статистичні дані про розвиток вищої освіти в Україні. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
8. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
9. Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.); НАПН України, Університет менеджменту освіти. Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 176 с.

Інформаційні ресурси

<http://www.mon.gov.ua/> - офіційний сайт Міністерства освіти та науки України.

<http://www.iteach.com.ua> – український сайт програми Intel «Навчання для майбутнього».

<http://edu.ukrsat.com/> - для вчителів – методичні розробки, навчальні програми, для учнів – бібліотеки, реферати, олімпіади, адреси шкіл Києва та України

<http://www.edu-ua.net> - освітня українська мережа. Міністерство освіти, Інститут змісту і методів навчання, перелік серверів установ, підлеглих міністерству освіти України, і ін.

<http://www.ednu.kiev.ua/> - Educational Network Ukraine. На цьому сервері представлені всі українські інформаційні ресурси, пов'язані з освітніми — організаціями, вищі навчальні заклади, докладна інформація про системи освіти найбільш розвинутих країн, гранти, преса, виставки, конференції, фірми й ін.

<http://www.dlab.kiev.ua/> - сервер Першої української комп'ютерної дидактичної лабораторії.

<http://www.osvita.org> – Освітньо-консультативний центр "Освіта"

<http://o-svit.iatp.org.ua> - каталог освітніх ресурсів О-СВІТ - інформація для учнів, студентів, педагогів, науковців.

<http://www.osvita.org.ua/> - освітній портал. Події освіти, статті, каталог вищих навчальних закладів України.

<http://www.uchobe.net.ua> - каталог навчальних закладів України.

<http://www.intellect.org.ua> - мережа аналітичних центрів України.

OECD, 2002. Purchasing power parities - measurement and uses
<http://www.oecd.org/dataoecd/32/34/2078177.pdf>

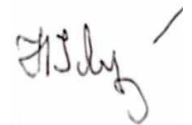
Educational Attainment and Enrollment around the World
<http://www.worldbank.org/research/projects/edattain/edattain.htm>

The Global Education Database (GED) <http://qesdb.cdie.org/ged/index.html>

Living Standards Measurement Study (LSMS) <http://www.worldbank.org/lsms/>

Global Poverty Monitoring <http://www.worldbank.org/research/povmonitor/>

World Bank Data on Poverty <http://www.worldbank.org/poverty/data/index.htm>

Надія ЛУЦАН,
професор кафедри початкової освіти та освітніх інновацій